

ÖSTHAMMARS KOMMUN SLUTFÖRVARSORGANISATIONEN

AGENDA

01	INTRODUKTION
02	FRÅN ANSÖKNINGSPROCESS TILL PRÖVNINGSPROCESS
03	INTRESSENTBESKRIVNING
04	ANALYS
05	FÖRSLAG

INTRODUKTION

UPPDRAG, MÅL OCH SYFTE

- **Uppdraget**

Ramböll Management Consulting AB (Ramböll) har på uppdrag av Östhammars kommun slutförvarsenheten genomfört en utvärdering av kommunens arbete med tillståndsprovningen avseende byggnationen och drift av slutförvar för använt kärnbränsle.

- **MÅL OCH SYFTE**

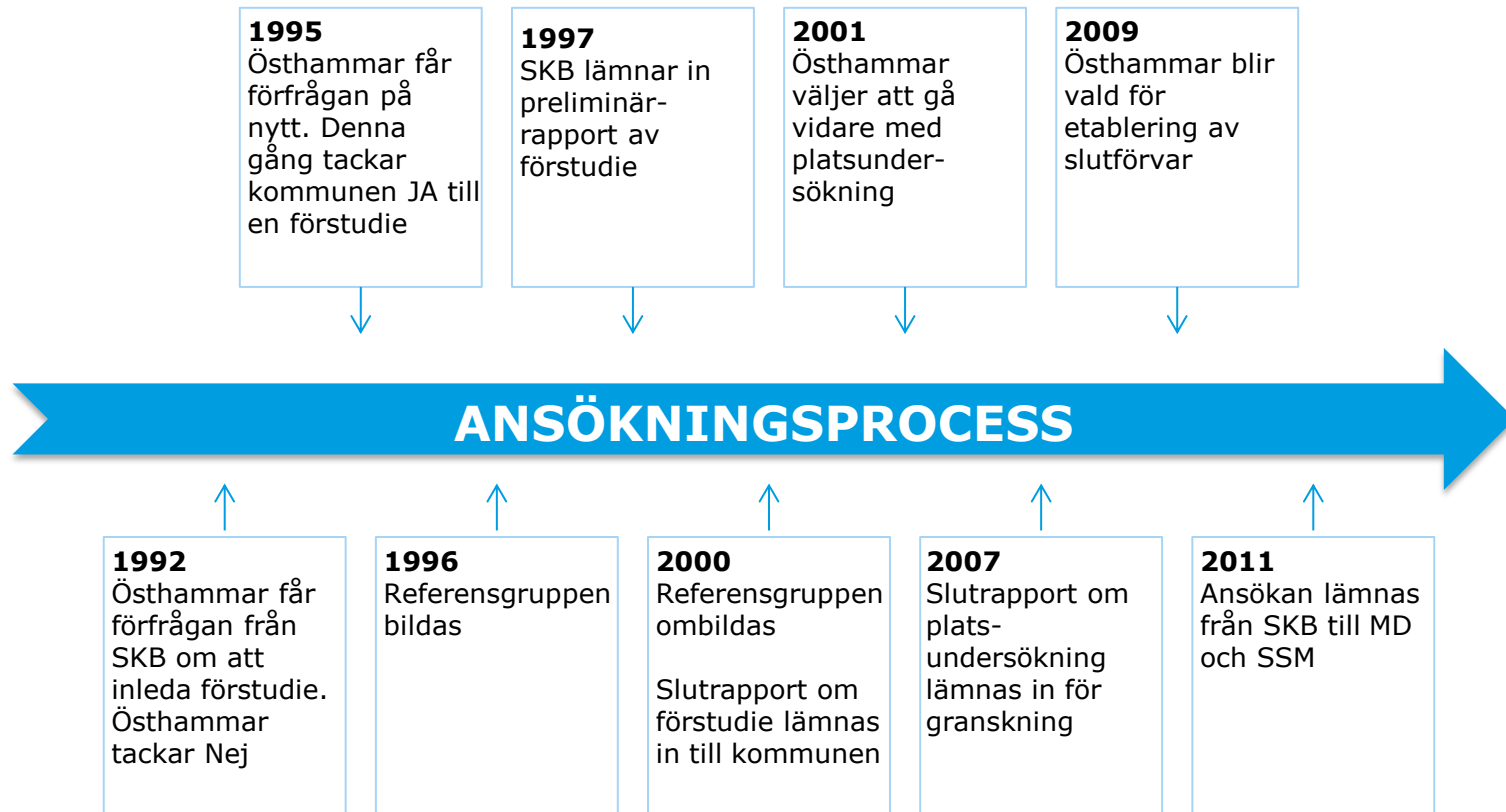
Belysa om slutförvarsorganisationens gransknings-, informations- och kommunikationsarbete är ändamålsenligt.

- **GENOMFÖRANDE**

Genomförandet kan delas upp i fyra delar, formulering av uppdrag, analys av dokument, intervjuer och analys.

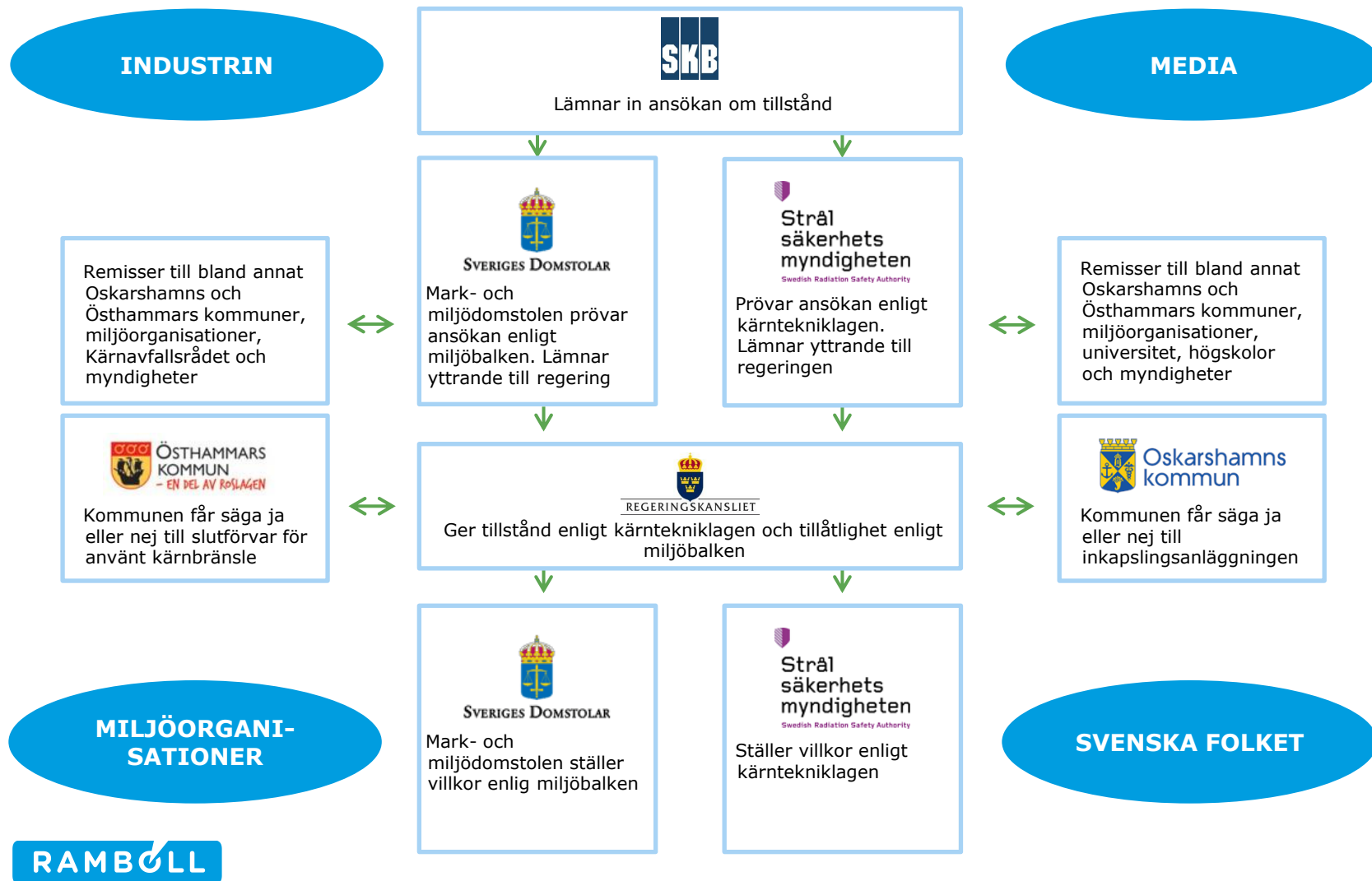
FRÅN ANSÖKNINGSPROCESS TILL PRÖVNINGSPROCESS

VÄGEN TILL PRÖVNINGS- PROCESSEN EN ÖVERBLICK

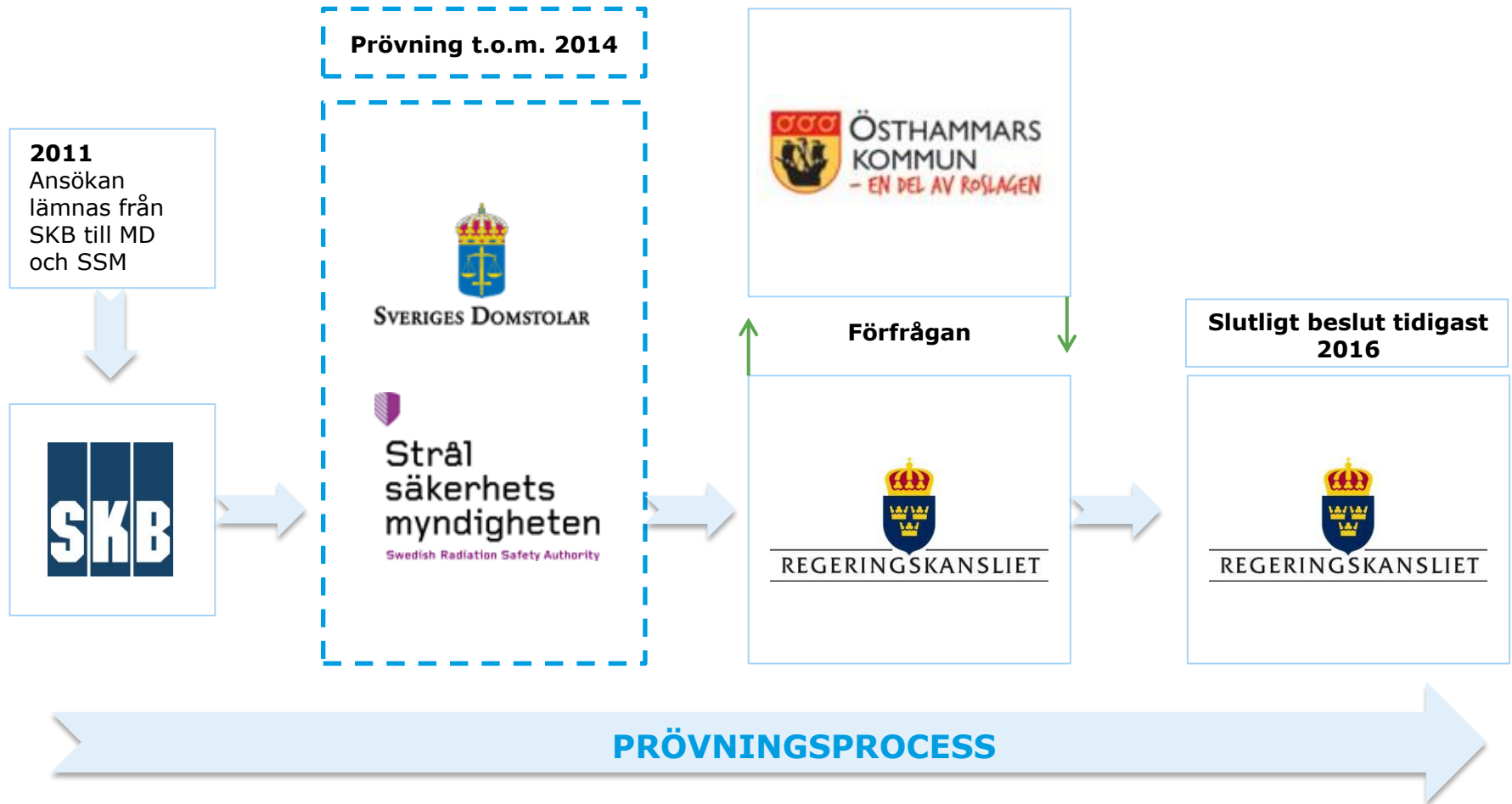

INTRESSENTBESKRIVNING

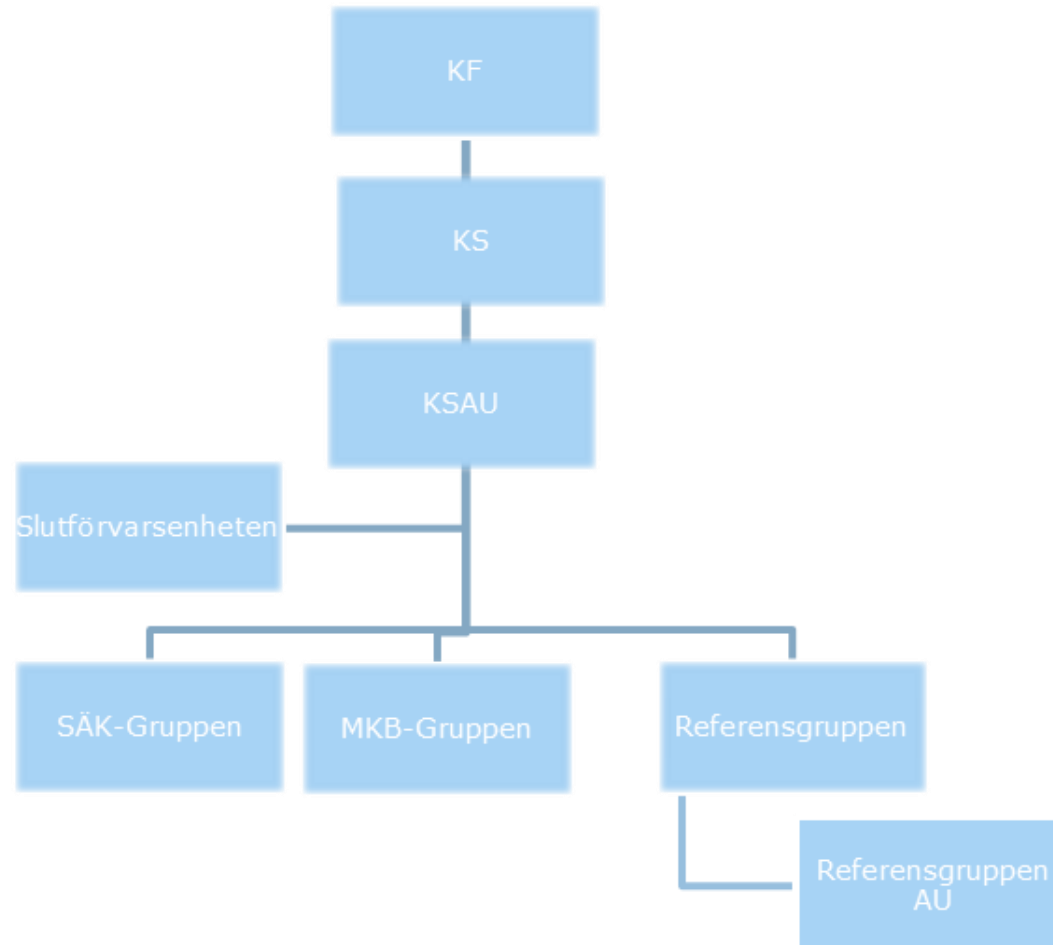
INTRESSEENTER ÖVERBLICK

INTRESSEENTER PRÖVNINGSPROCESSEN

ORGANISATION ÖVERBLICK

ORGANISATION GRUPPER

Slutförvarsenheten

- **Sammansättning**
Består av 5 stycken administratörer, expertkunskap inom säkerhetsanalys, miljökonsekvensbeskrivning och kommunikation
- **Uppgift**
Gruppen arbetar med granskning, informationsspridning, administrativt stöd till övriga grupper, verksamhetsstyrning och finansiering
- Gruppen rapporterar till kommunfullmäktige och kommunstyrelse

MKB-gruppen

- **Sammansättning**
Består av 11 ledamöter
- **Uppgift**
Gruppen granskar rapporten lekmannamässigt utifrån miljöbalken
Gruppen ger även stöd till samhällsbyggnadsnämnden som är en del av processen

Säkerhetsgruppen

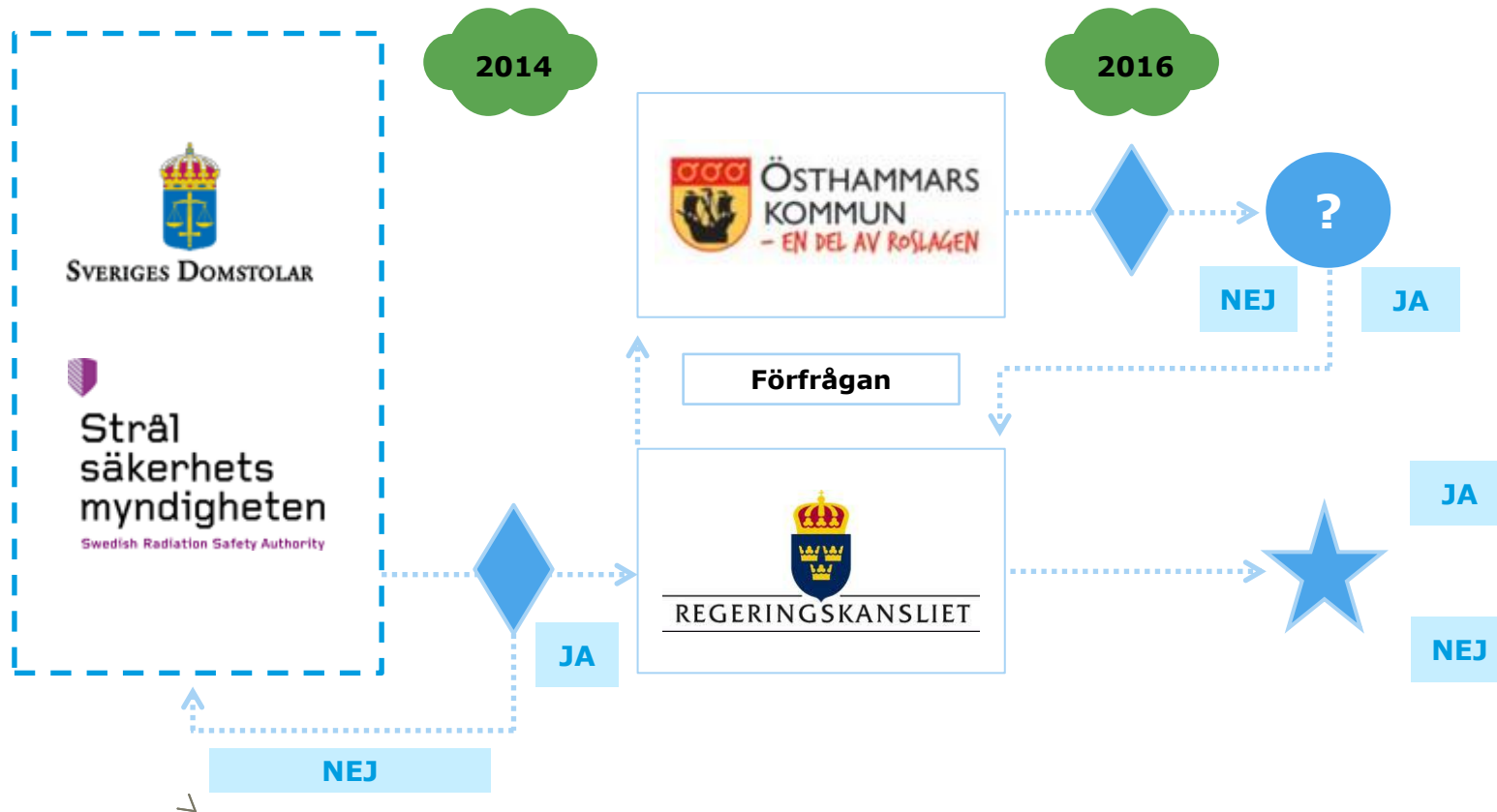
- **Sammansättning**
Består av 11 ledamöter
- **Uppgift**
Gruppen granskar rapporten lekmannamässigt utifrån ett säkerhetsperspektiv med inriktning på kärntekniklagen och strålskyddslagen

Referensgruppen + (AU)

- **Sammansättning**
Består av 22 personer från olika partier, kommuner och organisationer
- **Uppgift**
Gruppen ska fungera som en länk mellan allmänheten och kommunen som informationsinsamlare och informationsspridare
- Referensgruppen AU består av fem förtroendevalda med uppgift att förmedla information till KF

ANALYS

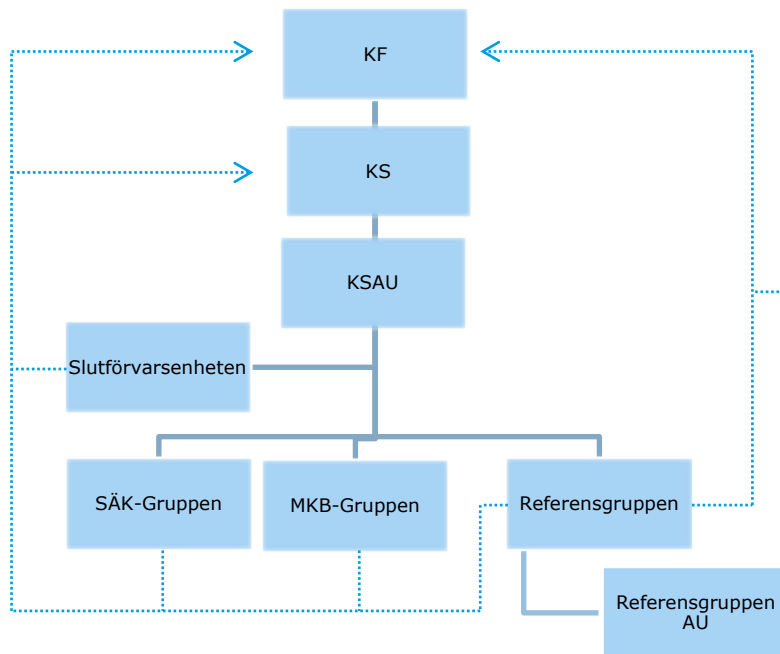
ANALYS PRÖVNINGSPROCESSEN

- Till vilken grad hävdar KF sitt oberoende. Om samtliga instanser har sagt JA; under vilka omständigheter kan Östhammar säga nej?
- För att skapa trovärdighet i Östhammars vetorätt så måste konsekvenserna av ett nej tydliggöras

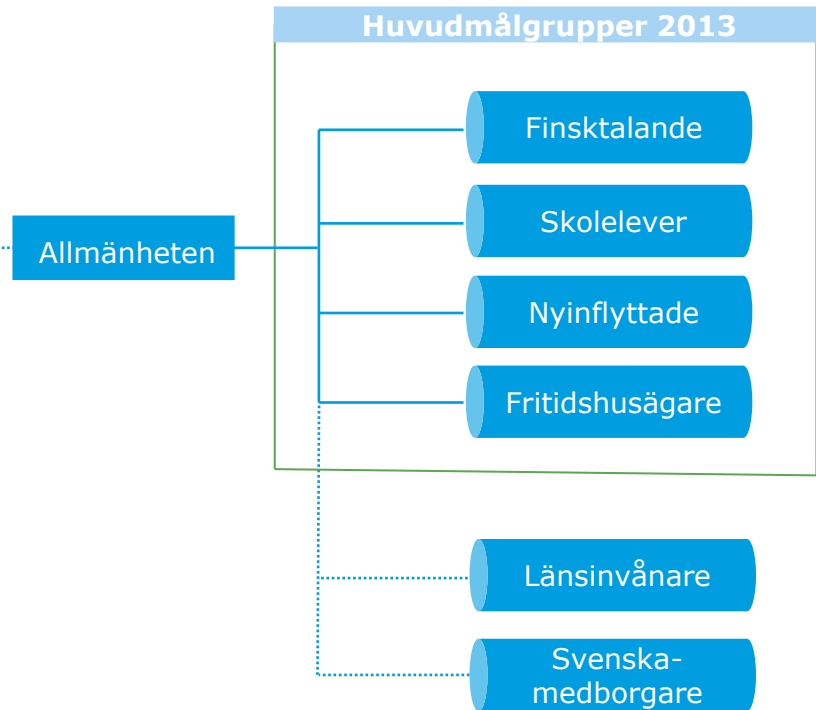
ANALYS SLUTFÖRVARSORGANISATIONEN

INFORMATIONSFLODE

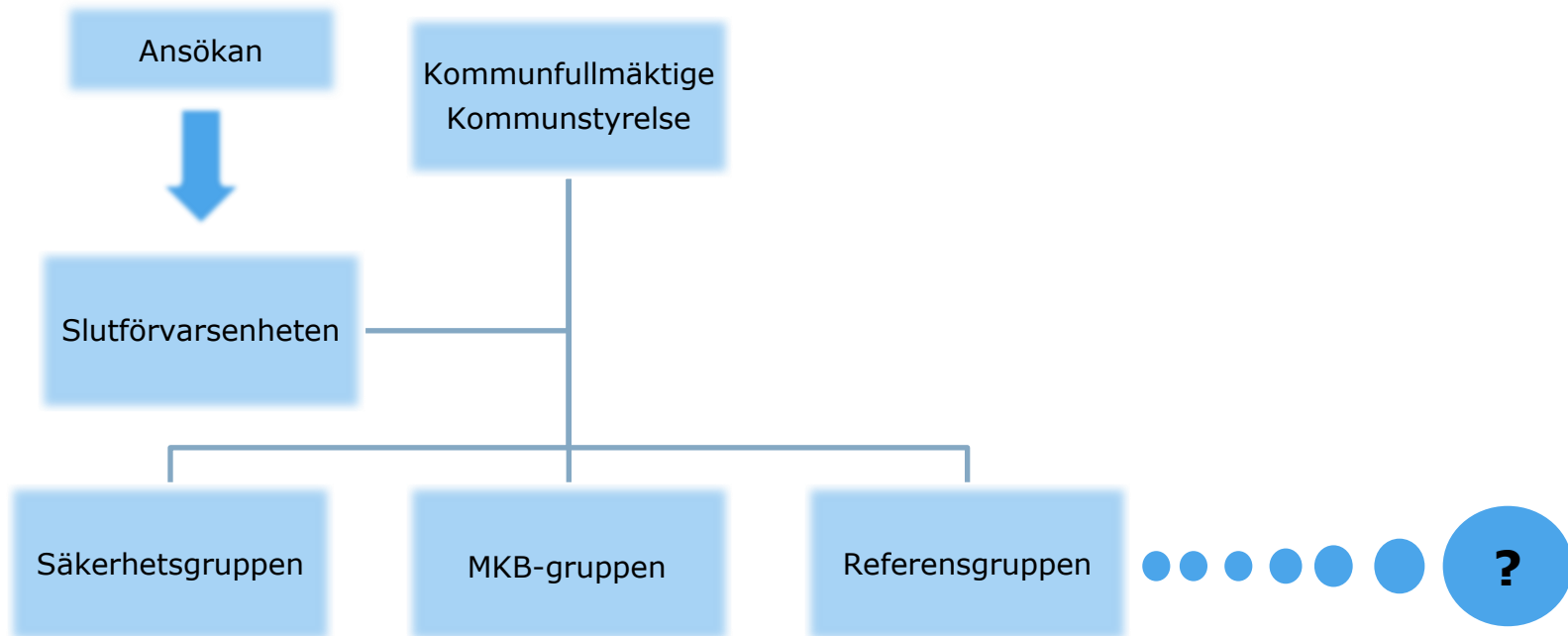
- Organisationen är ändamålsenlig
- Målgrupperna är relevanta
- Kommunikationskanalerna kan ses över

MÅLGRUPPER

ANALYS

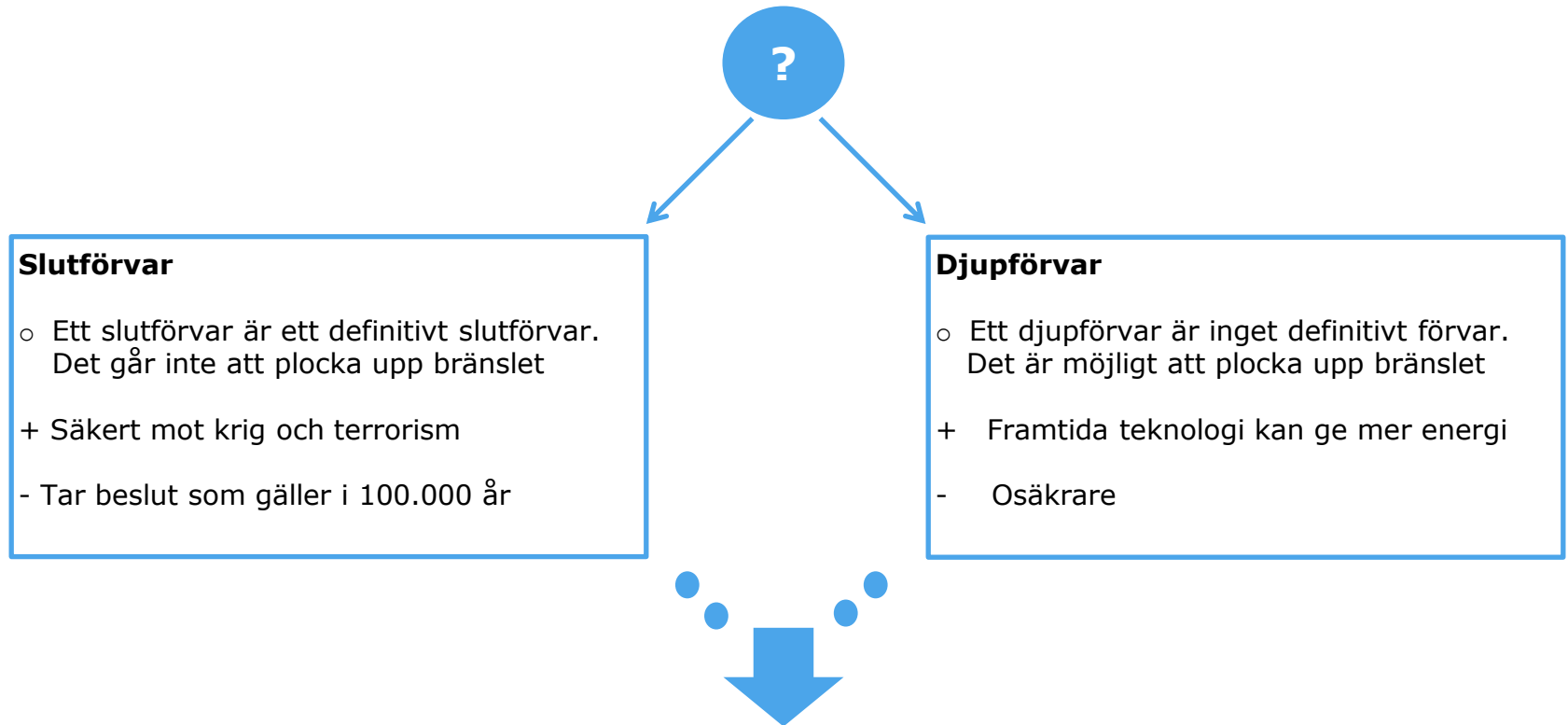
ARBETSGRUPPERNAS EFFEKTIVITET

- + Kommunfullmäktige och kommunstyrelse får den information de önskar
- + Kommunfullmäktige och kommunstyrelse uppskattar slutförvarsorganisationen
- + Arbetet i grupperna präglas av stort engagemang och intresse
- Storleken på grupperna kan ifrågasättas

ANALYS

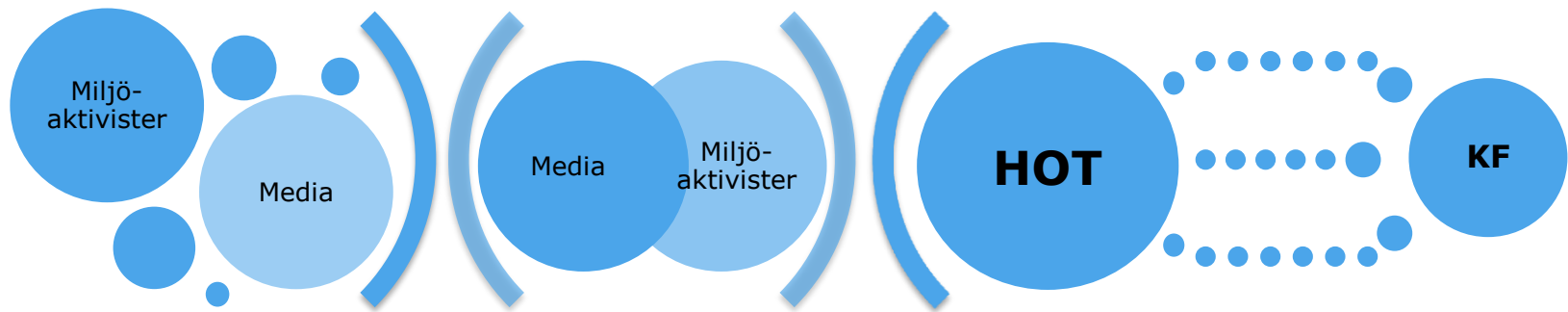
SLUTFÖRVAR ELLER DJUPFÖRVAR?

- Trots att benämningen på slutförvaret är bestämt så kommer beslutet om försegling ske i framtiden
- Vad är bestämt?

ANALYS

KOMMUNFULLMÄKTIGE HAR VETO

- De hot som kan påverka KF:s beslut blir starkare med tiden
- Medias syn på frågeställningen kommer bli avgörande
- Mobilisering av miljöaktivister kommer att ske tidigt men inte synas förrän innan beslut ska tas

SLUTSATSER

- Organisationen för Slutförvaret i Östhammars kommun uppfyller i hög grad uppdragen att:
  - Granska ansökan ur ett lekmannaperspektiv
  - Hålla kommunledningen KS, KF informerade om slutförvarsprocessen
  - Upprätthålla en dialog och informera kommuninvånarna. Även om dessa visar ett begränsat intresse

MEN

- Budskapet om att "ingenting är bestämt" känns inte trovärdigt och behöver förtydligas
Konsekvenserna av ett eventuellt nej från Östhammar behöver tydliggöras
- Frågan om slutförvar eller djupförvar behöver förtydligas
- En kommunikationsstrategi och kommunikationsplan måste tas fram med övriga intressenter (SSM, SKB) för att informera svenska folket om frågan. Kan innebära en gemensam strategi men olika kommunikationsplaner med olika målgrupper och budskap.

Annars

- Det finns risk för överraskningar i beslutsprocessen om inte frågorna ovan tas på allvar

APPENDIX

INTRESSENTER EXTERNT

Kärnkraftsindustrin

- Stora investeringar
- Har mycket att förlora
- Egenintresse
- "Vill inte väcka den björn som sover"

Miljöorganisationer

- Greenpeace
- MKG
  - Naturskyddsföreningen
  - OSS
  - Fältbiologerna

Media

- Från politiserade frågeställning till teknisk frågeställning
- Ingen substans - ointressant
- Från teknisk frågeställning till politiserad frågeställning
- Substans - intressant

Svenska folket

- Dåligt insatta
- Dåligt informerade
- Nationell angelägenhet
- Nationellt ansvar
- Mindre acceptans

INTRESSEENTER INTERNT

Mark & Miljödomstolen

- Bereder tillståndsprövningen för regeringen enligt 20 kap. 8 § miljöbalken
- Ärendet prövas i nacka tingsrätt
- Beräknad tid för yttrande till regeringen är jan-mars 2015

Regeringskansliet

- Genomför tillåtlighetsprövning enligt miljöbalken
- Rådgivning från kärnavfallsrådet
- Tillfrågar Östhammars kommun

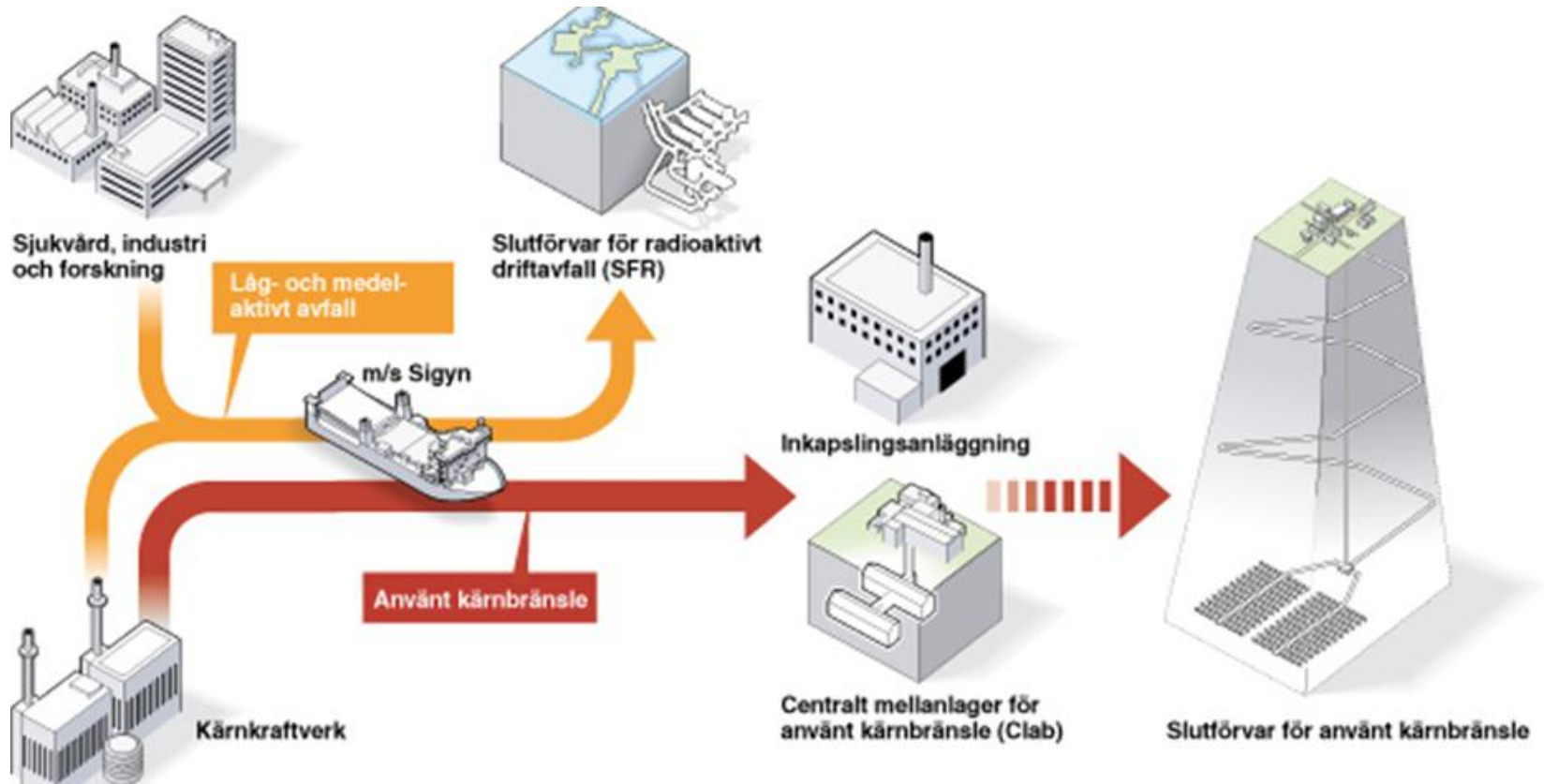
Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)

- Skydda människor och miljö från strålning
- Bereder tillståndsprövningen för regeringen
- Villkorsprövning enligt SFS 1984:3 (kärntekniklagen)
- Villkorsprövningen enligt SFS 1988:220 (strålskyddslagen)

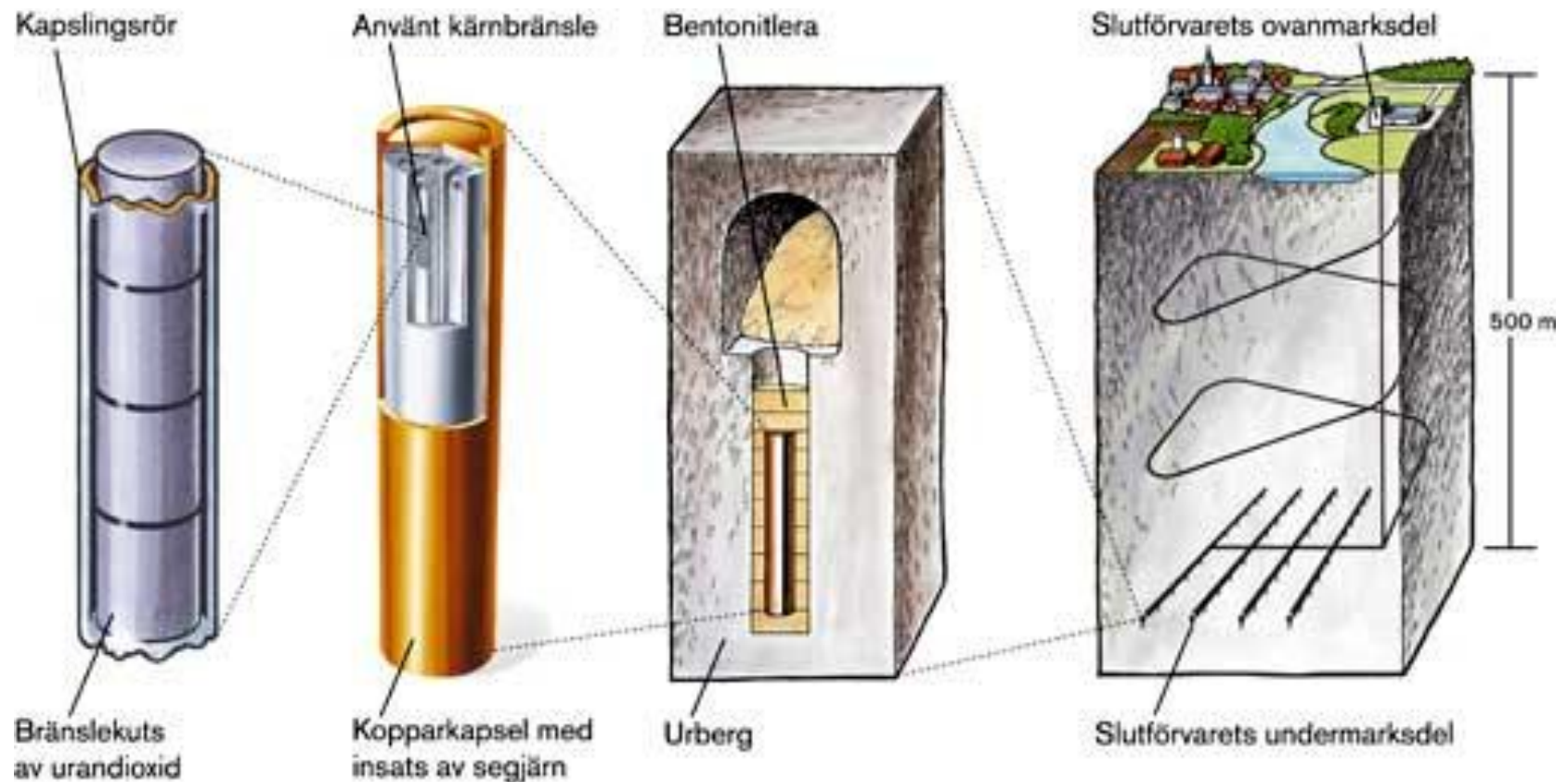
Svensk Kärnbränslehantering AB

- SKB ägs gemensamt av kärnkraftsföretagen
- Tar hand om avfall från kärnkraften, forskning, sjukvården och industrier
- Lämnar ansökan om tillstånd för slutförvar enligt KBS-3-metoden
- Färdigt system för hur de olika avfallen ska hanteras

SVENSK KÄRNBRÄNSLEHANTERING ETT FÄRDIGT SYSTEM

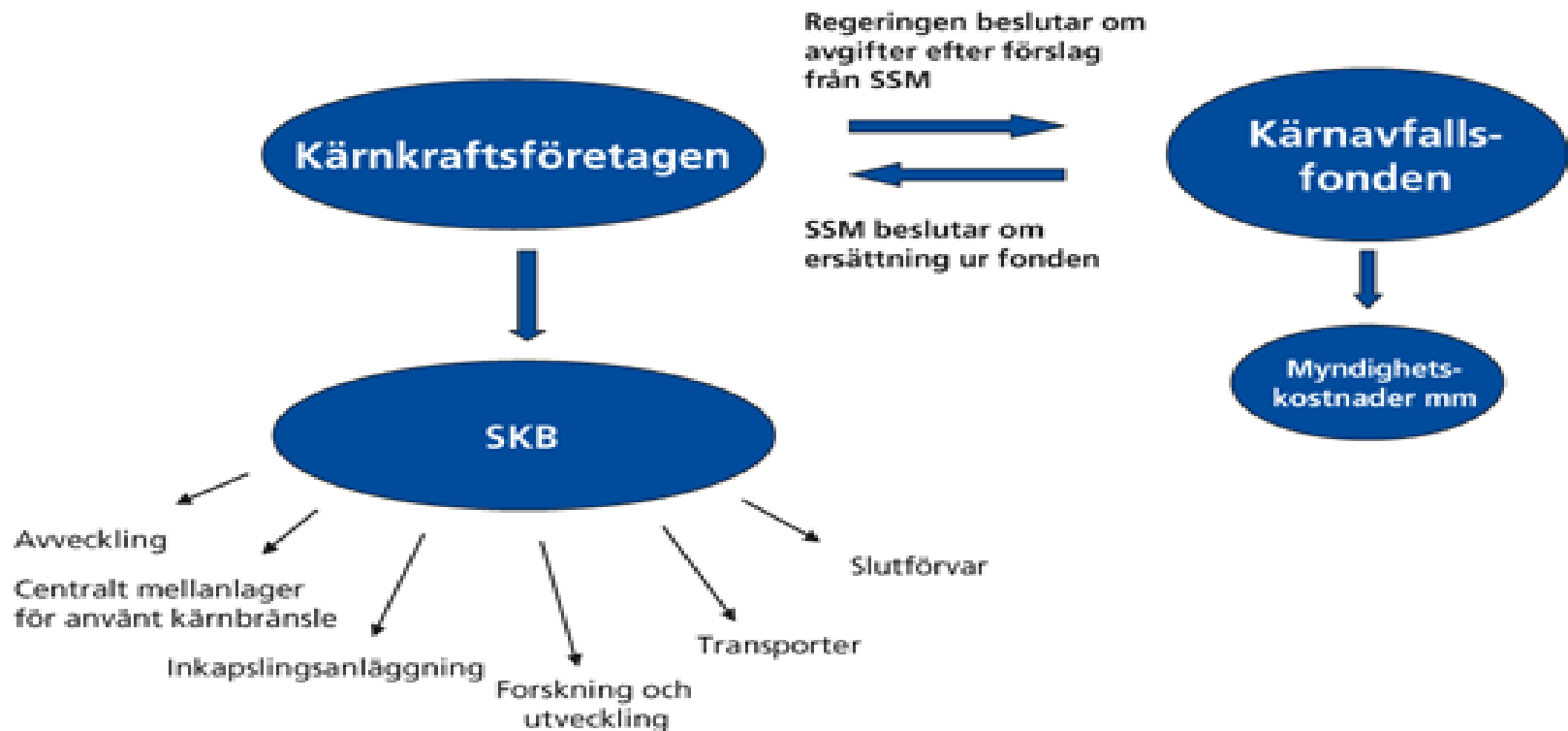

SVENSK KÄRNBRÄNSLEHANTERING ETT FÄRDIGT SYSTEM

INTRESSEENTER KÄRNAVFALLSFONDEN

Finansieringslagen - Kärnkraftföretagen

ANALYS APPENDIX

Arbetsgruppernas effektivitet

- Organisationen är ändamålsenlig

Kommunfullmäktige får den information som behövs för att kunna fatta ett faktabaserat beslut om kärnbränslefrågan. Granskningen sker utifrån ett lekmannaperspektiv samtidigt som experter finns att tillgå

- Arbetsgrupperna har hög kompetens

Grupperna har hög kunskap inom området och många kan ses som experter på kärnbränslefrågan

- Lekmannaperspektivet kan ifrågasättas

Då grupperna har hög kompetens kan lekman granskningen ifrågasättas

- Det är en demokratisk process

Vår uppfattning är att beslutet redan är fattat

- Kommunen är i en prekär situation

Stora investeringar har gjorts till förmån för kommunen vilket gör det svårt att motsätta sig ett slutförvar

Förtroende

- Nationell angelägenhet

Frågan är en nationell angelägenhet. Det är hela nationens avfall som ska förvaras

- Grupperna är förtroendeingivande

Med ett ökat medieintresse måste kommunen stå enig och ha samsyn i frågan

- Kommunikationen måste utvecklas

Kommunen får ökat förtroende genom skicklig kommunikation

ANALYS APPENDIX

Samhällsbyggnadsnämnden

- Detaljplanen godkänd av kommun fullmäktige
- Bygglövet kommer sannolikt godkännas
- Samhällsbyggnadsnämnden kan inte sätta stopp för byggnationen.

Beslutsprocessen

- Lång process

Processen är omfattande. Förslaget måste bli godkänt av domstol, regering och kommunen.

- MMD kan säga NEJ

Om mark och miljödomstolen finner att ansökan inte är i linje med miljöbalkens föreskrifter avslås förslaget.

MMB kan påverkas av remisser

- Regeringen kan säga NEJ

Om regeringen inte finner förslaget lämpligt för sitt ändamål avslås förslaget.

Regeringen kan påverkas av kärnavfallsrådet

- Östhammar kan säga NEJ

Östhammar kan säga nej och har VETO

KF kan påverkas av omröstning, miljöaktivister och media och/eller en kombination av dessa

ANALYS

APPENDIX

Scenarioanalys

- Kommunfullmäktige kan påverkas

Kommunfullmäktige kan påverkas av media, aktivister samt en omröstning.

- Scenarion som kan påverka kommunfullmäktige

En potentiell demonstration i kommunen av aktivister.

En potentiell mediahysteri – medias syn kommer vara avgörande

En potentiell omröstning på lokal nivå.

En potentiell kombination av ovanstående.

- Kommunen tycker det är viktigt att förmedla att inget är bestämt